

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3To/104/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2119014119
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Kresl
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2119014119.4

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Rastislava Kresla a sudcov JUDr. Kataríny Stanislavskej a JUDr. Ladislava Révesa, v trestnej veci obžalovaného N. J., nar. XX.XX.XXXX v B., pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Trestného zákona s použitím § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 3T/73/2019-1397 zo dňa 21.05.2020, na verejnom zasadnutí konanom dňa 17.09.2020 v Trnave, takto:

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie obžalovaného N. J., nar. XX.XX.XXXX, z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 3T/73/2019-1397 zo dňa 21.05.2020 bol obžalovaný N. J., nar. XX.XX.XXXX v B., trvale bytom J. XXX, t.č. v ÚVTOS a ÚVV Leopoldov, uznaný vinným zo spáchania zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, s použitím § 47 ods. 2 Trestného zákona, § 43 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb., na tom skutkovom základe,

že

dňa 15.06.2019 v čase okolo 17:30 hod. v obci J., pri malej vodnej hrádzi Stávnica po tom, ako požadoval od maloletej poškodenej S.G., narodennej v roku XXXX, aby mu vrátila peniaze v sume 250,- eur, ktoré mu mala údajne byť dlžná a tiež po vulgárnych nadávkach, ktoré jej adresoval, začal maloletú naháňať s tým, že maloletá pred ním utekala do blízkeho poľa, kde ju dobehol, podkopol jej nohy, následkom čoho spadla na zem, kde ju chytil za krk a opakovane ju udieral päšťou do zadnej strany hlavy, pričom ju držal za ľavé rameno a z vrečka nohavíc jej vzal mobilný telefón značky Samsung Galaxy J5, čím spôsobil maloletej S.G. pomliaždenie tváre, oderky väčšieho rozsahu na hlave, pomliaždenie ramena a predlaktia ťažšieho stupňa, a otras mozgu ľahkého stupňa - zranenie ľahké s dobou liečenia do 1 týždňa a škodu odcudzením mobilného telefónu vo výške 140,- eur napriek tomu, že rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 2T 29/91 zo dňa 14.02.1991 bol odsúdený za trestný čin znásilnenia podľa § 241 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v štádiu pokusu podľa § 8 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb., k trestu odňatia slobody v trvaní 3 rokov, ktorý vykonal a rozsudkom Krajského súdu Trnava sp. zn. 15T 3/03 zo dňa 02.06.2005 bol odsúdený za trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. k trestu odňatia slobody v trvaní 14 rokov, ktorý vykonal.

Za to bol odsúdený podľa § 188 odsek 2 Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona, § 37 písm. m/ Trestného zákona, s použitím § 47 odsek 2 Trestného zákona, na trest odňatia slobody na doživotie.

Podľa § 48 odsek 3 písm. a/ Trestného zákona pre výkon trestu bol obžalovaný zaradený do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. bol obžalovaný zaviazaný k náhrade škody voči poškodeným:

- T. R., nar. XX.XX.XXXX v L., trvale bytom J. XXX, vo výške 140,- Eur.

- spol. Dôvera zdravotná poisťovňa, a.s., so sídlom Einsteinova 25, Bratislava, IČO: 35 942 436, vo výške 392,84 Eur.

Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. bola poškodená T. R., nar. XX.XX.XXXX v L., trvale bytom J. XXX, so zvyškom nároku na náhradu škody odkázaná na civilný proces.

Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil v rozsahu č. I. 1397-1402

Okresný súd mal z vykonaného dokazovania jednoznačne preukázané, že obžalovaný sa dopustil spáchania skutku tak, ako je uvedené v obžalobe. Obžalovaného zo spáchania skutku usvedčila predovšetkým svedecká výpoveď poškodenej, ktorá podrobne, logicky a presvedčivo opísala ako ju obžalovaný napadol. Výpoveď poškodenej bola podporená aj výpoveďami ďalších svedkov, maloletých prítomných na mieste, kde k spáchaniu skutku došlo, pričom všetci zhodne popísali priebeh skutku, keď ich popis bol v zhode s výpoveďou poškodenej. Výpoveď poškodenej okresný súd vyhodnotil ako vierohodnú, a to s poukazom na závery znaleckého skúmania PhDr. Zuzany Bielikovej, ktorá konštatovala nezistenie žiadnej motivácie poškodenej k tomu, aby voči obžalovanému nepravdivo vypovedala. Zranenie poškodenej popísal znalec MUDr. Ľuboš Klement, pričom mechanizmus vzniku zranení zodpovedal takému popisu útoku, ako vypovedala poškodená spolu so svedkami. Napokon obžalovaného usvedčovala aj tá skutočnosť, že sám odovzdal orgánom činným v trestnom konaní mobilný telefón, ktorý počas útoku vzal poškodenej, rovnako svedok P. vypovedal, že v deň spáchania skutku prišiel obžalovaný k nemu domov a mal pri sebe telefón, ktorý doposiaľ nevidel, pričom obžalovaný uviedol, že ide o telefón jeho frajerky. Obžalovaný počas celého konania neuviedol jediný pádný argument na svoju obhajobu, svoje tvrdenia upravoval tak, ako sa vyvíjala a menila situácia v priebehu dokazovania. Pokiaľ ide o uloženie trestu, okresný súd pri ukladaní trestu vychádzal zo zásad vyplývajúcich z ust. § 34 a nasl. Trestného zákona, keď zároveň u obžalovaného nezistil žiadnu poľahčujúcu okolnosť a jednu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Trestného zákona. Obžalovaný bol doposiaľ 12 krát súdne trestaný, prevažnú časť svojho života (25 rokov a 6 mesiacov) strávil vo výkone trestu odňatia slobody pre majetkovú a násilnú trestnú činnosť. Pre uloženie trestu okresný súd musel vziať do úvahy predchádzajúce odsúdenia v trestnej veci vedenej Krajským súdom v Trnave pod sp. zn. 15T/3/2003 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 1To/65/2005 pre trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. (odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 14 rokov) a trestnej veci vedenej Okresným súdom Trnava pod sp. zn. 2T/29/1991 pre trestný čin znásilnenia podľa § 241 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v štádiu pokusu podľa § 8 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. (odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 3 roky). Práve pre vyššie uvedené okresný súd uložil obžalovanému podľa § 47 ods. 2 Trestného zákona trest odňatia slobody na doživotie (v zmysle zásady „trikrát a dost“). Uloženie tohto trestu bolo plne dôvodným s poukazom na narušenú osobnosť obžalovaného (vyplýva zo znaleckého skúmania) a skutočnosť, že vzhľadom na takto narušenú osobnosť obžalovaného nie je nádej, aby trest odňatia slobody v trvaní 25 rokov obžalovaného napravil. Okresný súd obžalovanému neuložil ochranné liečenie s poukazom na záver znalkyne, podľa ktorej by uloženie ochranného liečenia u obžalovaného nesplnilo účel. Pokiaľ ide o náhradu škody, okresný súd rozhodol podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku tak, že obžalovaného zaviazal k náhrade škody voči poškodenej T. R., nar. XX.XX.XXXX v L., trvale bytom J. XXX, vo výške 140 eur a spol. Dôvera zdravotná poisťovňa, a.s., so sídlom Einsteinova 25, Bratislava, IČO: 35 942 436, vo výške 392,84 eur, nakoľko výšku tejto škody mal okresný súd preukázanú z odborného vyjadrenia, zároveň bola uplatnená riadne a včas. Zároveň podľa § 288 ods. 2 Trestného poriadku súd poškodenú T. R., nar. XX.XX.XXXX v L., trvale bytom J. XXX, so zvyškom nároku na náhradu škody odkazuje na civilný proces, pretože súd nemal celkovo preukázanú vzniknutú škodu, ktorá prislúcha poškodenej v zvyšnej časti nad 140 eur.

Proti tomuto rozsudku podal ihneď po jeho vyhlásení na hlavnom pojednávaní odvolanie obžalovaný, ktoré písomne odôvodnil na č.l. 1413 a č.l. 1423.

Obžalovaný namieta nesprávnu právnu kvalifikáciu skutku, pretože z vykonaného dokazovania nevyplýva, že by sa dopustil spáchania zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Trestného

zákona, ale spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Zo svedeckých výpovedí nevyplýva, že by obžalovaný voči poškodenej použil násilie v úmysle zmocniť sa cudzej veci (mobilného telefónu) a ani, že by jej telefón skutočne zobral. Žiaden zo svedkov nevidel, že by obžalovaný vzal poškodenej mobilný telefón. Pokiaľ ide o výpoveď poškodenej, obžalovaný poukazuje na závery znaleckého posudku, ktoré nasvedčujú tomu, že poškodená si nemusí dostatočne uvedomovať podstatu povinnosti svedka vypovedať pravdu v trestnom konaní. Tieto závery však okresný súd nezohľadnil pri rozhodovaní. Obžalovaný tiež namieta porušenie práva na obhajobu, ktorého sa súd dopustil odmietnutím návrhom na vykonanie dokazovania vypočutím navrhovaných svedkov za účelom zistenia ich dôveryhodnosti. Obžalovaný navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného poriadku zrušil a podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Krajský súd vo veci vykonal verejné zasadnutie dňa 17.09.2020 za prítomnosti zástupkyne Krajskej prokuratúry v Trnave, obžalovaného a jeho obhajcu, ako aj zákonnej zástupkyne poškodenej U. R., t.j. T. R. (matky), na ktorom oboznámil prítomných s napadnutým rozsudkom okresného súdu, odvolaním obžalovaného, vyjadrením poškodenej U. R., odpisom z registra trestov na obžalovaného a podstatným obsahom spisu. Verejného zasadnutia sa nezúčastnila poškodená spoločnosť Dôvera, zdravotná poisťovňa, a.s., na čo senát odvolacieho súdu vyhlásil uznesenie, ktorým rozhodol, že verejné zasadnutie vykoná v jej neprítomnosti, pretože na takýto postup boli splnené podmienky v zmysle § 293 ods. 6 Trestného poriadku v spojení s § 294 Trestného poriadku per analogiam. Zástupkyňa Krajskej prokuratúry v Trnave navrhla odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietnuť. Okresný súd sa riadne vysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie, napadnutý rozsudok je zákonný a vecne správny vo všetkých výrokoch. Obhajca obžalovaného poukázal na list poškodenej doručený odvolaciemu súdu a s ním spojené pochybnosti o náležitom zistení skutkového stavu. Vzhľadom k tomu navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Obžalovaný poprel, že by poškodenej vzal mobilný telefón, spochybnil výpovede svedkov, pričom navrhol doplniť dokazovanie výsluchom ďalších svedkov. Po krátkom prerušení verejného zasadnutia odvolací súd návrh obžalovaného na doplnenie dokazovania v navrhovanom rozsahu zamietol. Po vyhlásení obhajcu obžalovaného o tom, že doposiaľ nemal vedomosť o liste poškodenej odvolací súd postupom podľa § 326 ods. 5 Trestného poriadku na verejnom zasadnutí doplnil dokazovanie oboznámením zúčastnených s písomnosťou doručenou okresnému súdu dňa 04.06.2020 (č.l. 1412), ktorú mala údajne napísať poškodená mal. U. R., v ktorej poprela všetky skutočnosti, ktoré uviedla orgánom činným v trestnom konaní. Zákonná zástupkyňa maloletej poškodenej (matka poškodenej) výslovne poprela, že by list napísala poškodená, uviedla, že to nie je písmo poškodenej, poškodená má z obžalovaného strach, list určite nenapísala ona. Obžalovaný k písomnosti uviedol, že je možné, že list napísala poškodená, resp. jej kamarátka.

Podľa ustanovenia § 317 ods. 1 Trestného poriadku, ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku, alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku, event. napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie ako i správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Po splnení prieskumnej povinnosti v rozsahu § 317 Trestného poriadku odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné, v dôsledku čoho sú splnené podmienky pre jeho zamietnutie v zmysle § 319 Trestného poriadku.

Odvolací súd konštatuje, že okresný súd v záujme náležitého zistenia skutkového stavu veci vykonal všetky dôkazy, ktoré mal k dispozícii, a to pri uplatnení všetkých základných zásad, ktoré trestný proces upravujú. Vo vzťahu k napadnutému výroku o vine obžalovaného okresný súd jasne, zrozumiteľne a presvedčivo vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za dokázané, o ktoré skutočnosti svoje tvrdenia oprel a akými úvahami sa spravoval. Záverečný názor okresného súdu pri ukladaní trestu, keď obžalovanému uložil trest odňatia slobody na doživotie so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia je aj podľa názoru odvolacieho súdu zákonný, spravodlivý a vzhľadom na trestnú minulosť obžalovaného žiaduci, pretože u obžalovaného nie je nádej, že by účel trestu splnil trest odňatia slobody v trvaní 25 rokov. Pokiaľ ide o odôvodnenie rozsudku, tento zodpovedá

zákoným požiadavkám vyplývajúcim z ust. § 168 Trestného poriadku a odvolací súd sa bez výhrad s týmto odôvodnením stotožňuje a odkazuje naň. Na skonštatovanie správnosti odvolací súd uvádza nasledovné:

Proces dokazovania (a to nie len z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania) je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých vo veci vykonaných dôkazov dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje a ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov, prípadne ich vzájomnej súvislosti. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená vo vyššie citovanom ustanovení podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, ktorej orgány postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie. (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 1To/7/2012 z 30. januára 2013).

Pokiaľ ide o ustálenie viny, v zásade by postačovalo už len odkázať na odôvodnenie napadnutého rozsudku, nakoľko odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa spolu s odôvodnením odvolacieho súdu tvoria jednotu a nie je potrebné rovnaké právne ako aj skutkové závery opakovať. Pre plné ukotvenie obžalovaného v realite však odvolací súd (aj v rámci opätovného výchovného pôsobenia na obžalovaného) konštatuje, že obžalovaný sa bez akýchkoľvek pochybností dopustil spáchania zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona.

V prvom rade obžalovaného usvedčila poškodená maloletá S.G., ktorej výpoveď o podstatných okolnostiach skutku bola súvislá, jednotná a bezprostredná. Maloletá poškodená vypovedala po tom, ako bola orgánmi činnými v trestnom konaní primerane jej veku poučená o význame svedeckej výpovede, pričom vypovedala bez prítomnosti zákonného zástupcu (matky), to znamená, že pri výsluchu nebola poškodená ovplyvňovaná svojou matkou ako sa nesprávne domnieva obžalovaný. Poškodená poukázala na to, že nielen v deň spáchania skutku, ale aj predchádzajúci deň došlo ku konfliktu s obžalovaným, kedy musela byť privolaná policajná hliadka, pričom obžalovaný sa matke poškodenej pri tejto potyčke vyjadril doslovne „ešte sme neskončili“. Z výpovede poškodenej ako aj jej matky vyplýva, že obžalovaný cielene a dlhodobo vyhľadával miesta, na ktorých sa zdržiavala maloletá, posielal jej ľúbostné odkazy, kontaktoval maloletú telefonicky, adresoval jej vyhrážky a vulgarizmy, nešťítil sa vyhľadať v školskom zariadení (v základnej škole), kde jej zanechal vulgárne odkazy spolu s obvineniami z krádeže, a to aj napriek tomu, že maloletá mala v rozhodnom čase len 14 rokov a obžalovaný 47 rokov. Obžalovaný sa snažil „votrieť“ do priazne maloletej, ktoré konanie vyústilo až do spáchania skutku. Priebeh skutku tak, ako ho opísala maloletá o vyhľadaní poškodenej na ihrisku, vykrikovaní obžalovaného o tom, že mu dlží peniaze vo výške 250 eur, následnom prenasledovaní a naháňaní poškodenej, podkopnutí nôh, páde na zem (na pravú stranu), opakovanom udieraní obžalovaného päťou maloletej, nadávkach a tiež aj odcudzení mobilného telefónu plne korešpondovala s výpoveďami ďalších svedkov, ktorý boli prítomní na mieste spáchania skutku. Pokiaľ ide o posúdenie vierohodnosti výpovede maloletej poškodenej, znalkyňa PhDr. Zuzana Bieliková konštatovala znaky vierohodnosti výpovede, absenciu dôvodu motivácie krivo svedčiť v neprospech obžalovaného, preto nebol dôvod, aby súd výpovedi maloletej poškodenej neuveril. Pokiaľ sa aj maloletá odklonila od ďalších výpovedí napr. pokiaľ ide o uvedenie počtu úderov, nejedná sa o takú skutočnosť, ktorá by akýmkoľvek spôsobom spochybnila jej výpoveď. Sama poškodená uviedla, že v istom momente v dôsledku úderov prestala vnímať a stratila vedomie, ktorá skutočnosť môže odôvodňovať istú odchýlku v uvedení počtu úderov. Poškodená bola vyľakaná, pred obžalovaným zo strachu utekala skryť sa, preto vzhľadom na situáciu (obzvlášť na vek poškodenej) sú malé odchýlky od výpovedí svedkov dôvodné. Zranenia maloletej, tak ako ich opísala sama maloletá a tiež svedkovia, zodpovedajú zisteným zraneniam znalcom MUDr. Ľubošom Klementom ktorý vylúčil, že by si zranenia maloletá spôsobila či už sama, alebo pádom na zem a potvrdil mechanizmus zranení poškodenej tak, ako ho opísala sama poškodená a svedkovia.

Akékoľvek spochybňovanie výpovede poškodenej maloletej (a tiež aj maloletých svedkov) sú iba nekritickým hodnotením obžalovaného od legitímnych záverov súdu, ktorý vychádzal z dôkaznej situácie a jednoznačných nespochybniteľných skutočností, na rozdiel od obžalovaného, ktorý sa aj v tomto smere snaží vykresliť dôkaznú situáciu bezohľadným spôsobom vo svoj prospech, ignorujúc celý raz dôkazov svedčiacich práve v jeho neprospech.

Rovnako ako fyzické napadnutie mal odvolací súd preukázané aj odcudzenie mobilného telefónu maloletej, ktorá sama vypovedala, že cítila ako jej obžalovaný vyťahuje z ľavého vrecka telefón. Po tom, ako sa poškodená vybrala sa svedkami bezprostredne po skutku uviedla, že nemá mobilný telefón, pričom svedkovia s poškodenou telefón nenašli ani na mieste, kde ku skutku došlo. Mobilný telefón vydal orgánom činným v trestnom konaní sám obžalovaný, bez akejkoľvek logickej argumentácie. Svedok Z. P. vo výpovedi v prípravnom konaní uviedol že v deň spáchania skutku za ním prišiel obžalovaný, vyložil na stôl mobilný telefón, ktorý nikdy predtým nemal, a ani ho u obžalovaného nevidel. Obžalovaný sa vyjadril, že ide o telefón jeho frajerky (tu majú na mysli poškodenú), pričom telefón počas tohto stretnutia vyzváňal, no obžalovaný nedvíhal, čo len opätovne potvrdzuje výpovede maloletých svedkov, ktorí zhodne uviedli, že maloletej na mobilný telefón opakovane volali, avšak nikto nedvíhal. Obžalovaný musel jednoznačne poškodenej telefón vziať po tom, ako ju fyzicky napadol a z miesta skutku ušiel.

Vyššie uvedeným boli potom v celom rozsahu vyvrátené odvolacie námietky obžalovaného, ktoré smerovali k spochybneniu výpovede poškodenej a maloletých svedkov ako aj nepreukázania odcudzenia mobilného telefónu. Vyššie uvedené odôvodnenie v celom rozsahu popiera aj námietku o nesprávnom právnom posúdení skutku, keď obžalovaný namieta, že svojim konaním sa dopustil spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, čím sa de facto k spáchaniu skutku čiastočne priznal. Vykonaným dokazovaním bolo nad akékoľvek pochybnosti preukázané, že obžalovaný svojim konaním porušil dva objekty chránené Trestným zákonom, a to osobnú slobodu, resp. sloboda rozhodovania sa a vlastnícke právo k veci, ktorých porušenie zodpovedá skutkovej podstate trestného činu lúpeže podľa § 188 Trestného zákona. V tomto smere je potrebné zdôrazniť, že obžalovaný prišiel za maloletými svedkami a poškodenou práve s tým, že poškodenú obviňoval z toho, že mu je dlžná peniaze vo výške 250 eur, a tiež maloletí sú mu dlžní peniaze. Obžalovaný na ihrisko prišiel so zrejším cieľom získať majetkový prospech, za akúkoľvek cenu (čo je obžalovanému vzhľadom na jeho patologickú štruktúru osobnosti vlastné) vyhrážkami získať údajný dlh a za týmto účelom sa neštil fyzicky napadnúť maloleté dieťa, ktoré sa vzhľadom na svoj vek, pohlavie a tiež fyzickú prevahu obžalovaného nemohlo útoky brániť.

Pokiaľ ide o obhajobu obžalovaného, odvolací súd sa v podstate ani nemá s čím vyrovnávať, pretože ako už správne poukázal okresný súd, obžalovaný sebe vlastným spôsobom svoje tvrdenia počas konania menil, účelovo prispôboval vývoju v dokazovaní, jeho výpovede nemali žiadnu logiku, súvislosť, a nulovú výpovednú hodnotu. Podstata jeho obhajoby prima facie (už na prvý pohľad) spočívala len v rôznych bezbrehých spôsoboch vyvíňovania sa, prenášania zodpovednosti na maloletých svedkov, čo plne zodpovedá záverom znaleckého posudku, kedy znalkyňa u obžalovaného konštatovala neschopnosť pociťovania viny, emočnú plochosť, morálnu tuposť a mnohé ďalšie patologické stopy.

K námietke obžalovaného o porušení práva na obhajobu takým postupom súdu, keď okresný súd odmietol návrh obžalovaného na doplnenie dokazovania výsluchom svedkov odvolací súd dáva obžalovanému do pozornosti to, že jeho nespokojnosť s rozsahom vykonaného dokazovania nemôže byť sama o sebe porušením práva na obhajobu. Obžalovaný neuviedol, z akého dôvodu žiada predvolať a vypočuť ďalších svedkov, aké skutočnosti by mali byť objasnené, a v neposlednom rade, učinil tak oneskorene. Súd vykonávajúci dokazovanie vo veci, čo do rozsahu dokazovania nie je viazaný návrhmi strán ani ich názormi. Je výlučne na jeho zvážení, vykonanie ktorého z dôkazov má pre rozhodnutie veci podstatný význam a vykonanie ktorého naopak nie je právne významné, keďže pre vydanie rozhodnutia nie je podstatné, koľko dôkazov je vykonaných, ale aká je ich dôkazná sila (argumenta ponderantur, non numerantur). Rovnako, v zmysle uvedeného súd nie je povinný vyhovieť každému návrhu strany na doplnenie dokazovania. Vykonanie a hodnotenie dôkazov odlišne od skreslených predstáv a želaní obžalovaného nie je porušením práva na obhajobu. (porovnaj analogicky uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Tdo/84/2016).

Pokiaľ ide o uloženie trestu, pri úvahách, aký druh a výmera trestu by spravodlivo zohľadňovali konanie obžalovaného, jeho zavinenie, následok, pohnútku, osobu, pomery a možnosti jeho nápravy a v neposlednom rade aj poľahčujúce a priťažujúce okolnosti, vychádzal aj odvolací súd zo zásady, že trest je právnym následkom trestného činu, a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu).

Z odpisu registra trestov vyplýva, že obžalovaný bol doposiaľ 12-krát súdne trestaný, a to za majetkovú a násilnú trestnú činnosť. Tak, ako už správne okresný súd vyslovil, pre uloženie trestu sú podstatné dve predošlé odsúdenia obžalovaného, a to rozsudkom tunajšieho odvolacieho súdu sp. zn. 15T/3/2003 zo dňa 02.06.2005 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu sp. zn. 1To/65/2005 pre trestný čin vraždy, za ktorý bol obžalovanému uložený trest odňatia slobody v trvaní 14 rokov a odsúdenie v trestnej veci vedenej Okresným súdom Trnava pod sp. zn. 2T/29/1991 zo dňa 14.02.1991 pre trestný čin znásilnenia v štádiu pokusu, za ktorý bol obžalovaný odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 3 roky.

Obžalovaný sa teda dopustil opätovného spáchania trestného činu, ktorý patrí do enumeratívneho výpočtu trestných činov v ust. § 47 ods. 2 Trestného zákona, pre ktorý je možné páchatelovi uložiť trest odňatia slobody na doživotie v zmysle § 47 ods. 1 Trestného zákona (podľa Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného v čase pre túto vec rozhodných dvoch odsúdení išlo o ustanovenie § 43 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb.). Podľa prechodného ustanovenia § 437 ods. 5 Trestného zákona sa ustanovenia § 47 ods. 2 Trestného zákona vzťahuje aj na osobu, ktorá bola potrestaná za niektorý z trestných činov uvedených v § 43 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. za podmienky, že osoba spáchala ďalší trestný čin uvedený v § 47 ods. 2 Trestného zákona po nadobudnutí účinnosti tohto zákona, t.j. po 1. januári 2006 (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 2 To 7/2007 z 29. mája 2007).

Ustanovenie § 47 ods. 2 Trestného zákona zároveň predstavuje legislatívne opatrenie, ktoré je vhodné na zaistenie zákonodarcom sledovaného cieľa - ochrany spoločnosti pred závažnými trestnými činmi páchanými páchatelmi, ktorí „nastúpili kriminálnu kariéru“ presne tak ako obžalovaný, predovšetkým prostriedkami ochrannej funkcie trestu a generálnej prevencie.

Zákonodarca prijatím predmetnej právnej úpravy reagoval na situácie, keď sa páchatel už dvakrát odsúdený za niektorý z trestných činov uvedených v § 47 ods. 2 Trestného zákona opätovne dopustil niektorého z tu vymedzených trestných činov, ktoré spadajú do kategórie typovo zvlášť závažných, ktorých objektom sú základné práva a slobody predstavujúce najdôležitejšie hodnoty v demokratickej spoločnosti, ako sú život, zdravie, osobná sloboda a pod., na ktorých dôslednú ochranu, vrátane u potenciálnych obetí, nesmie žiadny štát riadiaci sa princípmi materiálneho právneho štátu rezignovať. Navyše, ide o (kvalifikovanú) recidívu po predchádzajúcom dvojnásobnom odsúdení na nepodmienečný trest odňatia slobody a následnom potrestaní, čo signalizuje, že výchovné pôsobenie predchádzajúcich trestov sa minulo účinkom. Ide teda o okolnosti plne odôvodňujúce zvýšenú mieru ochrany trestnoprávnymi nástrojmi. Zákonodarca zakotvením tzv. zásady „trikrát a dost“ sledoval legitímny cieľ, ochranu spoločnosti pred závažnou trestnou činnosťou recidivistov, u ktorých v poradí tretie spáchanie trestného činu preukazuje ľahostajnosť k hodnotovému systému spoločnosti, čo odôvodňuje prísnejšiu represiu pre dosiahnutie účelu trestu.

Odvolací súd konštatuje, že u obžalovaného boli splnené nielen podmienky v odseku vyššie, ale súčasne aj podmienky v ust. § 47 ods. 1 Trestného zákona, a to uloženie doživotného trestu na ochranu spoločnosti a zároveň skutočnosť, že u tohto obžalovaného nie je nádej na nápravu uložením trestu vo výmere 25 rokov.

Obžalovaný sa opakovane dopustil spáchania závažnej trestnej činnosti, po predchádzajúcich odsúdeniach prejavil úplnú ľahostajnosť k hodnotovému spoločenskému systému, svojim správaním signalizuje vysoké riziko ďalšej recidívy. Egocentrická a morálne tupá osobnosť obžalovaného nesúca sklony k opakovanému páchaniu závažnej trestnej činnosti, bez akéhokoľvek svedomia, precitovania viny a neschopnosti rešpektovať základné mravné a morálne hodnoty spoločnosti, za súčasného vedomia, že obžalovaný vzhľadom na svoj skazený osobnostný profil nie je schopný uvedomiť si protiprávnosť svojho konania, možno konštatovať len to, že od neho nemožno očakávať resocializáciu a nápravu uložením miernejšieho trestu. Tento záver je plne podporený výsledkami znaleckého skúmania znalkyne MUDr. Dany Šedivej.

Obžalovaný strávil väčšinu svojho života (od svojich 15 rokov) vo výkone trestu odňatia slobody, po vykonaní trestu nebol schopný začleniť sa ako riadny občan do spoločnosti inak ako páchaním závažnej trestnej činnosti. V osobe obžalovaného vidieť prvky pre spoločnosť nebezpečného recidivistu. Obžalovaný po spáchaní skutku neprejavil žiadnu ľútosť, v prípade tohto odsúdenia nemal zábrany fyzicky zaútočiť na maloleté dieťa zmocniť sa jeho mobilného telefónu, predošlé odsúdenia uňho nespĺnili účel. Odvolací súd prihliadol na všetky okolnosti prípadu, výsledky znaleckého dokazovania,

celkovú kriminálnu minulosť obžalovaného, a teda vychádzal zo širších kritérií pre uloženie trestu. O postoji obžalovaného k svojej protiprávnej činnosti svedčí aj to, že sa odmietol podrobiť skúmaniu jeho intelektovej úrovne, na verejnom zasadnutí konanom na tunajšom odvolacom súde bol predsedom senátu upozorňovaný a vyzvaný k adekvátnemu správaniu sa v pojednávacej miestnosti, teda prejavil absolútny dešpekt k rozhodovaniu o jeho ďalšom živote.

Odvolací súd v stručnosti neodpustí poznamenať (aj napriek tomu, že obžalovaný vzhľadom na svoju mentálnu výbavu zrejme ani nebude schopný porozumieť výchovnému apelu súdu) to, že pokiaľ sa obžalovanému javí trest odňatia slobody na doživotie s poukazom na jeho trestnú minulosť, keď sa opakovane dopúšťal trestných činov veľkého násillia (*actus majoris potantiae*) ako neprimerane prísny, o takýto trest sa obžalovaný pričinił svojim vlastným konaním a rozhodnutím, na rozdiel od tých, ktorí sa stali obeťami a poškodenými v dôsledku jeho trestnej činnosti, pretože títo si svoj status poškodených nevybrali sami.

Záverom odvolací súd v reakcii na námietky obžalovaného, ktoré nemajú nič spoločné s prejednávanou trestnou vecou uvádza, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných stranami konania. Právo na spravodlivý súdny proces nevyžaduje, aby súd v rozsudku reagoval na každý argument prednesený v súdnom konaní. Stačí, aby reagoval na ten argument, ktorý je z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považovaný za rozhodujúci (porovnaj napr. rozsudok vo veci Ruiz Torija c. Španielsko a Hiro Balani/Španielsko, oba z 9. decembra 1994, *Annuaire*, séria A č. 303 A a č. 303 B, tiež R 68/2008-I, rozsudok G. z 9. decembra 1994 vo veci Q. R. proti Španielskemu kráľovstvu.).

V tejto súvislosti odvolací súd dáva obžalovanému rovnako do pozornosti to, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy, resp. čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd nepatrí právo účastníka na rozhodnutie v súlade s jeho skutkovým a právnym názorom, resp. právo na úspech v konaní, event. právo účastníka na také rozhodnutie, ktoré zodpovedá jeho predstavám a očakávaniam. Obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 36 ods. 1 listiny nie je ani záruka, že rozhodnutie orgánu verejnej moci bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd odvolanie obžalovaného podľa § 319 Trestného poriadku zamietol ako nedôvodné.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.